

I V.
Ratio hu-
mana evi-
dentissimè
demonstrat
Deum esse
omniscium.

Notandum *secundo* scientiam esse attributum Divinitatis ita rationi humanae obvium, ut etiam silente Scripturâ, nemo non invictissimè reputaret Deum esse omniscium perinde ac rerum omnium creatorem atque administratorem: quis enim illicò non advertit creati nihil, multoque minus administrari nihil sine intelligentia posse? Ac tum si deinceps attenditur ad magnitudinem, ad varietatem, ad pulchritudinem, ad perseverantem vicissitudinem, & ad mutabilitatem, ut ita loquar; immutabilem universi, quis in illius factore ac moderatore negabit adesse parem potestati notitiam, & ideo infinitam? Igitur quantum ignorari non potest Deum existere, & ab illo esse ac regi omnia, tantum ignorari rursus non potest cadere in Deum ignorantiam nullam posse: nam quomodo esse posset à Deo, aut regi à Deo res ignorata?

Præterea quoque cum res produci & plus minùsve multiplicari, ac plus minùsve conservari, & disponi & variari modis multis potuerint, necesse est Deo ad nullum ex illis per necessitatem ullam compulso, obvios ab æterno fuisse omnes, quos tam notitiâ suâ præveniret, quam per electionem distinxit, & per potestatem effecit. Et sic quidem notitia, quâ nulla evidentior, nulla certior, nulla major, nulla prior, nulla mirabilior possit intelligi, notitia est quam humana ratio capit ac demonstrat esse propriissimam Deo. Vel præsertim quia talis notitia confert ad facilitatem operum omnium, ut videre est in artificibus, qui si periti fuerint, facilè operantur: & illa rursus operandi facilitas est propriissima Deo.

V I.
Et hanc
omniscien-
tiam S. Cy-
rillus expo-
nit doctissi-
me.

Audiat Cyrillus hoc utrumque Divinitatis caracteristicum attributum paucis verbis sic exprimens Comm. in Joann. lib. II. sub initium: *Soli quippe*, inquit, *natura Universi Regine*, id est, Divinitati, *competit cuncta nosse extra cujusquam operam, eaque nuda & aperta in oculis habere, & quodcumque velit facilè perficere*: & mox ut clariùs explicet verba illa Joannis: *Ille me clarificabit, quia de me accipiet*, &c. & exponat simul quis sit ille spiritus Filio proprius, atque utique Divinus, per quem clarificatur, addit: *Clarificat itaque Filium Paraclerus; id est, proprius ejus spiritus, qui omnia potest & omnia novit*; & sanè potest, quia novit. Nam ut nos multa novimus, quæ non possumus efficere; sed nunquam efficimus si, ut par est, efficimus nisi noverimus; ita in Deo prius concipitur quod noverit, quàm quod possit. Unde magis patet quàm propria sit Deo omnis scientia; quâ sublarâ, tam non Deus esset, quàm nihil posset.